

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS INOVACIJŲ AGENTŪROS

NAUJŲ GAMYBOS PROCESŲ, MEDŽIAGŲ IR TECHNOLOGIJŲ DARBO GRUPĖS 2026 M. BIRŽELIO 29 D. SUSITIKIMO PROTOKOLAS

2026 m. birželio 29 d.
Vilnius

Darbo grupės susitikimas vyko 2026 m. birželio 29 d. 10:00 – 12:00 val. Inovacijų agentūros „Big Bang“ salėje bei nuotoliniu būdu.

Dalyviai:

1. *Marius Kvedaravčius*, Inovacijų agentūros Proveržio departamento ManuFuture Lab srities vadovas ir „naujų gamybos procesų medžiagų ir technologijų“ darbo grupės vadovo pavaduotojas
2. *Asta Bakanauskienė*, Programos „Kurk Lietuvai“ dalyvė
3. *Karolis Mastauskas*, Programos „Kurk Lietuvai“ dalyvis
4. *Dalius Grakavinas*, Kuka Nordics AB vadovas Baltijos šalims
5. *Gintaras Dervinis*, KTU Automatikos studijų programų vadovas
6. *Tomas Krilavičius*, Vytauto Didžiojo universiteto, informatikos fakulteto dekanas, dirbtinio intelekto asociacijos valdybos pirmininkas
7. *Audrius Jasėnas*, technologijų centro „Intechcentras“ vadovas
8. *Justė Valantinaitė* Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
9. *Lygita Bonikatienė* Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
10. *Kęstutis Jasiūnas*, Ekspla valdybos pirmininkas, Lietuvos lazerių asociacijos (LLA) valdybos bei Lietuvos inžinerijos ir technologijų pramonės asociacijos (LINPRA) prezidiumo narys
11. *Austėja Pliupelytė*, Inovacijų agentūros Proveržio departamento ManuFuture Lab koordinatore
12. *Gediminas Račiukaitis*, Lietuvos lazerių asociacijos prezidentas
13. *Gediminas Darčianovas*, ABB Robotics Lietuva pardavimų vadovas
14. *Artūras Jakubavičius*, Lietuvos pramoninkų konfederacija (LPK), inovacijų plėtros ekspertas
15. *Ernestas Zdaniauskis*, Semikona vadovas
16. *Andrius Vilkauskas*, LINPRA viceprezidentas, KTU Mechatronikos instituto vyresnysis mokslo darbuotojas
17. *Viktorija Tauraitė*, LINPRA verslo aplinkos projektų vadovė
18. *Deividas Petrulevičius*, Lietuvos mokslo tarybos „Europos horizonto“ programos Skaitmeninių technologijų, pramonės, kosmoso nacionalinis kontaktinis asmuo
19. *Rugilė Skvarnavičiūtė*, Investuok Lietuvoje, Strategijos ir produktų vystymo departamento produkto strategė
20. *Saulius Tumėnas*, Fizinių ir technologijos mokslų centro (FTMC) laboratorijos vadovas, Lietuvos lustų kompetencijų centro vadovas
21. *Tomas Garuolis*, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (EIMIN), Pramonės politikos skyriaus vedėjas
22. *Gintaras Vilda*, Gamybos inovacijų slėnio vadovas, EIT bendruomenės atstovas Lietuvoje ir LINPRA prezidiumo narys

DARBOTVARKĖ:

- 10:00-10:05 val. Susipažinimas ir įžanginis žodis
10:05-10:25 val. Kelrodžio darbo grupių progresas ir tarpiniai rezultatai
10:25-11:40 Diskusija ir tarpinių darbo grupių rezultatų aptarimas.
11:40-12:00 Tolimesni veiksmai

SVARSTYTA:

A. Bakanauskienė paprašė visų prisistatyti ir tarė įžanginį žodį. Po įžanginio žodžio, pristatė tarpinius darbo grupių rezultatus, kokie yra susitikimo tikslai, lūkesčiai ir eiga.

1. Darbo grupių progreso aptarimas

A. Bakanauskienė priminė patvirtintą kelrodžio pavadinimą: Lietuvos inžinerinių technologijų plėtros kelrodis ir tikslą: sustiprinti Lietuvos pramonės konkurencingumą globaliose rinkose, identifikuojant prioritėtines technologijas, koordinuojant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklas bei nukreipiant investicijas į aukštos pridėtinės vertės sprendimus.

Taip pat pristatė ir pirminę versiją darbo grupių nuveikto darbo ties pirmais dviem kelrodžio uždaviniais, bei ekspertinių interviu tematikas, rezultatus, pagrindines apibendrintas išvagas.

A. Jakubavičius sutiko su visom išvalgom, bet paprašė sąrašo ir konkretaus struktūrizuoto rezultato iš apklausų.

A. Bakanauskienė patikslino, kad įmonės išskyrė šias vystomas stiprias nišines technologines kryptis: lazeriai, fotonika, precizinė optika, elektronika, lustų projektavimas, daiktų internetas, robotika, kompiuterinė rega.

A. Jakubavičius replikavo, kad prieš tai rodėme gynybos technologijas, eko-technologijas, čia jų nėra.

A. Bakanauskienė patikslino, kad visi sektoriai paminėjo šias stiprias technologijas, kurių nemaža dalis taip pat randa pritaikymą gynybos srityje.

A. Vilkauskas pasiūlė pažiūrėti per sektorius ir įmonių investicijas į MTEP, pagal BVP ir eksportą.

A. Jakubavičius pritarė, kad pasigendama kiekybinių duomenų.

E. Zdaniaskis patikslino, ar šios diskusijos tikslas iš darbo grupės yra „vadybinio lygmens“ pastabos. Taip pat turėjo pastabų technologijų ir inovacijų diegimo tematikos išvagai: sudaryti sąlygas įmonėms išbandyti technologijas prieš investuojant. Jo nuomone, įmonės išbandymo pas technologijų tiekėją / gamintoją, todėl investuoti pinigus į nuo tiekėjų / gamintojų atskirtas demonstracines linijas nėra tikslinga. Taip pat pasiūlė, kad reikėtų kitaip formuluoti punktą: tęsti stiprinimą sričių, kuriose jau yra kritinė kompetencijų masė. Logiška stiprinti ten kur jau yra įdirbis, bet turėtų būti kitaip formuluojama, vykdyti plėtrą, vertikalią ir horizontalią integraciją.

A. Jakubavičius patikslino, kad reiktų atskirti, jog yra tie kurie kuria technologijas ir tie kurie naudoja technologijas.

G. Darčianovas paminėjo, kad prie stalo susirinkę trijų sričių žmonės, mokslinės pusės kurie kuria, kurie integruoja aukštos pridėtinės vertės technologijas ir kurie naudoja, nes tai yra visa inžinerinė apdirbamoji pramonė.

G. Vilda pasiūlė pamatyti ir tas nišas kuriose jau esame konkurencingi globaliai ir tas, kur yra padarytas įdirbis, bet dar nesame konkurencingi.

E. Zdaniaskis pridėjo, kad jeigu mes plėtosim tik ten, kur jau yra kompetencijos, ir negalvosim kurti naujo, tai liksim ten kur esam.

G. Vilda pasiūlė gerai įsiskaityti į rodomą skaidrę, nes joje yra skirtingos tematikos.

E. Zdaniaskis paprašė duoti pavyzdžius kur Lietuvoje yra kritinė kompetencijų masė. Siūlymas būtų ten kur yra kritinė kompetencijų masė reikia plėsti, bet reikia pridėti kur dar per vertikalumą ir horizontalumą galėtume plėsti kompetencijų masę.

A. Bakanauskienė patikslino, kad skaidrėse yra atspindys respondentų ir apibendrinta dažniausiai pasikartojantys teiginiai.

A. Jakubavičius pasiūlė padiskutuoti apie sritį, kur galėtume išbandyti technologijas, užsakyti, kur padaryti bandomąsias partijas, bet ne kur priklausytų valstybei, universitetams. Ypač gynybos pramonei aktualu pagaminimas ir ištestavimas.

K. Jasiūnas patikslino, kad tas ištestavimas ypač svarbus ne tiems kurie perka ir diegia, o tiems, kurie kuria patys.

G. Vilda papildė, kad technologijos tarpusavyje stipriai integruojamos ir pavirsta sprendiniu, kuris sprendžia problemą ar jų masę. Tad technologijų tarpusavio integracija labai svarbi, nes tai yra Lietuvos pridėtinė vertė, suintegruoti technologijas ir sukurti nišinius technologinius sprendimus, kurių didieji gamintojai neapsiima daryti.

K. Jasiūnas paminėjo, kad apie tai ir kalbėjo E. Zdaniaskis.

A. Bakanauskienė paminėjo, kad kitoje dalyje pakalbėsime apie apklaustų įmonių siūlymus turėti vieną stiprų integratorių kuris sukurtų ekosistemą aplink save.

K. Jasiūnas patikslino, kad integratorius turėtų būti šalia galutinio gamintojo.

G. Vilda pritarė ir pateikė pavyzdį, kai technologijų kūrėjai ir gamintojai bandė prisijaukinti integratorius ir sakė dirbti tik su jų vardu, tačiau Lietuvoje šis scenarijus nesuveikė. Turi būti platesnis technologijų pažinimas. Bet be technologijų kūrėjo, joks integratorius nebus sėkmingas.

A. Jakubavičius iškėlė klausimą ar dirbtinį intelektą palikti prie inžinerinių technologijų, nes visose technologijose IT bus. Artūro siūlymas DI neturėtų būti išskirtas kaip inžinerinė technologija.

G. Darčianovas pasiūlė palikti kaip sistemos dalį.

K. Jasiūnas patikslino, kad tuomet čia kalbam apie robotikos sprendimus.

G. Vilda patikslino ar pasiūlymas yra dirbtinį intelektą vadinti horizontalia technologija?

E. Zdaniaszkis patikslino, kad perkant šiuolaikinius įrengimus DI kaip programinę įrangą jau bus įdiegta gamintojo.

K. Jasiūnas pasiūlė punktą pradėti diegti DI sistematiškai perkelti iš technologijų ir inovacijų diegimo tematikos į vystomas technologijas.

G. Vilda patikslino kad dirbtinis intelektas yra viena iš skaitmeninių technologijų, kuri turi labai daug taikymo sričių. Šiuo metu Europoje kuriamas dirbtinio intelekto aljansas į kurį vienijasi daugiau nei 50 žaidėjų, kurie sako, kad DI pritaikymo sričių yra gerokai daugiau nei galime įsivaizduoti ir mes neturėtume nukirsti šitos galimybės Lietuvai, tad DI turi išlikti kelrodyje.

Po diskusijos pasiūlyta, kad prie tematikos vystomos technologijos, turėtų atsirasti papildomas punktas: pradėti diegti DI technologijas. Prie tematikos technologijų ir inovacijų diegimas punktą pradėti diegti DI sistematiškai, pakeisti į pradėti taikyti DI sistematiškai.

T. Garuolis pristatė pagrindines kryptis, kuriomis šiuo metu dirba ministerija ir Europos Komisija, bei paminėjo svarbiausius rengiamus ir įgyvendinamus Europos Sąjungos politikos dokumentus.

Pažymėta, kad konkurencingumo stiprinimo srityje reikšmingiausi dokumentai ir iniciatyvos yra NZIA (*Net-Zero Industry Act*), CRMA (*Critical Raw Materials Act*), Kritinių žaliavų centras bei iniciatyvos, susijusios su efektyvesniu žaliavų panaudojimu.

Taip pat rengiamas Pramonės akseleravimo aktas (*Industrial Accelerator Act*), kuriame numatomos priemonės strateginėms technologijoms susigrąžinti į Europą, paklausai skatinti pasitelkiant viešąsias investicijas, stiprinti bendradarbiavimą tarp suinteresuotų šalių ir gerinti prieigą prie technologijų. Dokumentai turėtų įsigalioti kitais metais.

Dokumentuose didžiausias dėmesys skiriamas šiems pramonės sektoriams: metalo, chemijos, plastiko, cemento, popieriaus, rafinuotų naftos produktų, NZIA apibrėžtoms strateginėms technologijoms bei automobilių pramonei.

Pažymėta, kad Europos Komisija šiomis iniciatyvomis siekia skatinti prioritetinių sektorių ir technologijų plėtrą bei kurti sąlygas strateginių technologijų gamybai Europoje.

Akcentuota, kad Europa šiuo metu formuoja savo pramonės ir konkurencingumo strategiją, todėl Lietuvai svarbu aktyviai įsitraukti ir pasinaudoti atsiveriančiomis galimybėmis.

R. Skvarnavičiūtė iškėlė klausimą dėl užsienio investicijų vaidmens apžvalgoje ir pasiteiravo, ar buvo vertintos galimybės pritraukti stambius užsienio investuotojus į prioritetinius sektorius.

A. Bakanauskienė paaiškino, kad nors apklaustos įmonės įvardijo kompetencijų trūkumą kaip vieną iš pagrindinių iššūkių, užsienio investicijų pritraukimo aspektas šioje analizėje nebuvo detalai nagrinėjamas.

G. Vilda atkreipė dėmesį, kad Europa aiškiai identifikuoja dvi esmines problemas: nors išlaikomi stiprūs pajėgumai gaminti įvairius komponentus, silpnėja gebėjimai Europoje gaminti galutinius produktus. Taip pat akcentuojama didėjanti kritinių žaliavų prieinamumo problema, kuri artimiausiu metu gali tapti vienu svarbiausių Europos pramonės konkurencingumo iššūkių.

Rezumuojant I darbo grupės diskusiją, T. Garuolis pažymėjo, kad Vokietija jau pristato Europos Komisijai savo ekosistemas ir strateginius projektus. Akcentuota būtinybė Lietuvai identifikuoti ir susidėlioti prioritetinius branduolius bei kryptis, kuriomis būtų galima dirbti tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek atstovaujant Lietuvos interesams Europos Sąjungos institucijose.

A. Jakubavičius pabrėžė, kad kiekviena dokumente įvardijama kryptis ar priemonė turės būti pagrįsta objektyviais duomenimis ir kiekybiniu vertinimu, pagrindžiant jos įtraukimo tikslingumą.

A. Bakanauskienė informavo, kad iki šiol atliktas darbas buvo paremtas interviu su įmonėmis metu surinkta informacija, siekiant identifikuoti pagrindinius įmonių įvardijamus trūkumus ir nustatyti tolimesnės veiklos kryptis. Taip pat pristatytas kitas analizės etapas,

apimantis kompetencijų, žmogiškojo kapitalo, finansavimo, reglamentavimo ir bendradarbiavimo ekosistemoje klausimų vertinimą.

A. Jakubavičius patikslino, kad čia kalbame apie MTEPI ir iškėlė klausimą kiek šis kelrodis Lietuvoje galios, pasiūlydamas nesifokusuoti į uždavinį stiprinti ankstyvą technologinį ugdymą mokyklose ir labiau akcentuoti į tai, kas duos daugiausia naudos 5-7 metų laikotarpyje.

G. Vilda patikslino, kad šios išvados ir įžvalgos yra įmonių apklausos atspindys.

A. Jakubavičius sutiko, kad apklausos rezultatai parodo tam tikros grupės nuomonę, bet tai neturėtų būti pagrindas kelrodžiui.

M. Kvedaravičius patikslino, kad tam ir yra grupės diskusija. Jeigu darbo grupė nepritaria toliau vystyti įžvalgą stiprinti ankstyvą technologinį ugdymą mokyklose, galime taip ir užfiksuoti.

G. Vilda nesutiko.

K. Jasiūnas taip pat nesutinka, kelrodžio įtaka turėtų būti ilgalaikė, todėl punktas reikalingas.

G. Vilda pasiūlė atkreipti dėmesį kad 4-5 metai kaip tik ir yra dirbama būtent ties šiais punktais. Apie 2030 metais gali trūkti apie 6000 mokytojų.

T. Garuolis patikslino, kad problema ne tik mokytojų trūkumas, bet ir trūkumas ką mokyti.

R. Skvarnavičiūtė iškėlė klausimą o kas mokys tuos žmones? Užsienyje yra stiprūs dėstytojai kurie galėtų atvykti.

G. Dervinis iškėlė klausimą, ką mes darome, kad mūsų Lietuvos vaikai eitų į aukštasias mokyklas ir rinktųsi teisingas specialybes.

T. Garuolis pritarė minčiai, kad kelrodyje turėtų būti skirta dėmesio vaikų skatinimui rinktis inžinerines specialybes.

G. Vilda taip pat akcentavo kad dokumente reikėtų pagalvoti kaip talentingus vaikus (robotikos akademija, Lituanica X, robotikos mokyklų ir panašiai) paskatinti rinktis inžinerines specialybes.

E. Zdaniauskis akcentavo, kad kompetencijos ir žmogiškas kapitalas pagrindinės įžvalgos yra reikalingos ir visi tam pritaria.

R. Skvarnavičiūtė pasigedo dabartinės problematikos išgryninimo, tokio kaip produktyvumo didinimas. Iš investuotojų perspektyvos Lietuva nebėra žemų kaštų šalis, kompetencijų lygis neauga taip, kaip atlyginimai.

G. Vilda pažymėjo, kad labai gera įžvalga, ji patenka po punktu stiprinti talentų rengimo, persikvalifikavimo grandines. Taip pat, jeigu atskirti produktyvumą, jis visiškai paremia konkurencingumą, o aukščiausias kelrodžio prioritetas ir yra padidinti Lietuvos konkurencingumą per produktyvumą.

A. Jakubavičius pasiūlė pažiūrėti reguliacinės aplinkos tematiką. Iš dokumento atrodo, kad vienintelė problema yra eksporto licencijos, tačiau problemų yra žymiai daugiau ir eksporto licencijos yra tik dvigubos paskirties gaminių. Siūlymas būtų palikti punktą: pertekliniai reikalavimai, ilgi vertinimo terminai, nenuoseklus vertinimas.

R. Skvarnavičiūtė iškėlė klausimą prie finansavimo, nes finansavimo priemonių yra labai daug, bet per interviu su įmonėmis ar jos yra pažymėjusios, kad reikia privataus kapitalo? Ar nėra rekomendacijos kažkokiai konkrečiai priemonei?

A. Bakanauskienė patikslino, kad čia surašyta pagrindinės besikartojančios įžvalgos.

G. Vilda paminėjo, kad reikia skirtingų priemonių. Vienos priemonės reikalingos daryti MTEPI su universitetais, kitos reikalingos įvesti produktą į rinką, inovacinės veiklos priemonių nėra, išskyrus išvežti į tam tikras parodas, tuo ir baigiasi inovacijų skatinimo priemonės. Trečias blokas technologijų diegimas arba integracija kai finansuojama įmonių technologinis atsinaujinimas. Kad viskas būtų paprasčiau, reikia visų trijų priemonių.

G. Račiukaitis replikavo, kad kita problema, jog mokslo ir verslo projektų bendrų kaip nebuvo taip ir nėra.

G. Vilda pristatė, kad Europos pramonės strategijoje numatyti trys pagrindiniai įrankiai: aljansai, IPCEI (*Important Projects of Common European Interest*) projektai ir „Europos horizonto“ programa. Pažymėta, kad aljansų kontekste pirmiausia būtina susitarti dėl bendrų veiksmų ir prioritetų, kurie leistų Europai išlikti globaliai konkurencingai. Atkreiptas dėmesys, kad šiuo metu Lietuvos verslo atstovų aljansuose nėra pakankamai.

G. Vilda akcentavo, kad susiformavus bendram susitarimui dėl reikalingų veiksmų, į Europos Komisiją turėtų būti kreipiamasi kartu su nacionalinės valdžios ir suinteresuoto verslo atstovais. Pažymėta, kad IPCEI projektų įgyvendinimui reikalingas kelių valstybių įsitraukimas, o tokie projektai sudaro galimybes kurti infrastruktūrą, gamybos ir testavimo pajėgumus. Sukūrus reikiamą bazę, atsiranda galimybės dalyvauti Europos horizonto programų kvietimuose

ir plėtoti produktų kūrimą bei komercializavimą. Pažymėta, kad šiuo metu Lietuva nėra įsitraukusi nei į atitinkamus aljansus, nei į IPCEI projektus.

E. Zdaniauskis papildomai pažymėjo, kad naujų gamyklų statybai nepakaks vien esamų finansavimo priemonių. Akcentuota būtinybė Lietuvoje sukurti veikiančią darbo grupę, kuri atstovautų pramonės interesams ir Lietuvos pramonės strateginėms kryptims Europos Komisijos lygmeniu bei aktyviai dalyvautų derantis dėl naujų finansavimo galimybių.

G. Vilda patikslino kad Vokietijos atveju tai yra konfederuota asocijuota veikla kurios daro didžiulę įtaką Europos mastu ir jie sako, kad komisiją turim įtikinti investuoti į Vokietiją. O mes tuo tarpu to nedarome.

G. Račiukaitis pastebėjo, kad mūsų problema yra prioritetų nesusitarimas. Nyderlandai puslaidininkių srityje yra labai garsi šalis, bet dauguma įmonių yra įrangos arba medžiagos tiekėjai, ne lustų gamintojai. Visa vertė technologijose.

T. Garuolis pastebėjo, kad kalbant apie lazerių sektorių, tai yra geroji praktika Lietuvos kontekste. Reikėtų ieškoti bendrai Lietuvos kontekste kitų technologijų, kurios galėtų tapti proveržiu. Ir tai galėtų būti ir plastikai, ir metalai, ir automobilių pramonė, ir baterijos.

G. Vilda paminėjo, kad Lietuvoje galėtų vystytis keturi regionai kuriose galima turėti infrastruktūrinę plėtrą kaip potencialą IPCEI projektams

M. Kvedaravičius patikslino dėl pastabų pristatytoms pagrindinėms išvalgom.

G. Vilda siūlo pagalvoti kaip padaryti aiškų finansavimą, kad verslas žinotų kad ateina tavo paskirties finansavimas, grafiką kada jis bus, nes yra ne valstybės projektai, o Lietuvos verslo projektai. Ir jeigu valstybė nesudaro savo plano, tuomet verslas priverstas laukti valstybės arba eiti be valstybės. Siūlymas prie finansavimo pridėti sakinį apie finansavimo priemonių aiškumą.

2. Tolimesni žingsniai

A. Bakanauskienė pristatė kitus kelrodžio uždavinius: nustatyti MTEP investicijų kryptis, integruoti inžinerinę pramonę į tarptautines vertės grandines, stiprinti ekosistemą bei sekančius žingsnius: regionų pramonės įgalinimas per NZIA, CRMA ir IAA, susitikimas su Suomijos ekosistema kaip jie įgalina dideles įmones, nustatyti MTEP investicijų kryptis (aiškūs technologiniai prioritetai) ir pramonės integravimas į tarptautines vertės grandines.

A. Jakubavičius pastebėjo, kad kryptys jau sudėliotos ministerijos, bet trūksta pagrindimo dėl 4 punkto. Todėl siūlymas būtų integravimas per technologijas į tarptautinės vertės grandines. Išskirti tuos, kurie gamina technologijas.

R. Skvarnavičiūtė paprašė patikslinti koks tikslas yra regionų pramonės įgalinimo uždavinio.

A. Bakanauskienė patikslino, kad galime išnaudoti regionų potencialą.

G. Vilda atkreipė dėmesį, kad sanglaudos politika kokia buvo pasibaigė, yra konkurencingumo ir saugumo politika, kuri sako pasistatykite fabrikus ir užsidirbkite, o tada investuokite į saugumą.

T. Garuolis pritarė, kad pagrindinis kriterijus bus produkto pateikimas į rinką.

2. Darbo grupės metu pristatyti apibendrinti tarpiniai rezultatai (interviu dalyvavusių respondentų išvalgos) ir tolimesni kelrodžio žingsniai:

2.1. 1 ir 2 kelrodžio uždavinių rezultatai:

2.1.1. Identifikuotos technologijos, kurios turi didžiausią ekonominį potencialą (technologijos reikalingos globaliai, kurios gali būti vystomos Lietuvoje)

2.1.2. Įvertinta pramonės transformacijos būklė (orientacija į skaitmenizaciją, automatizaciją ir energijos efektyvumą)

2.2. Atsižvelgiant į valdymo grupės susitikimo metu pateiktas pastabas, patikslinamos I diskusijų dalies išvalgos:

Tematikos	Pagrindinės išvalgos
Konkurencinė pozicija šiandien	Poreikis orientotis į stiprinimą sričių, kuriose jau yra kritinė kompetencijų masė, užtikrinti jų plėtrą, horizontalią ir vertikalią integraciją

	• Poreikis labiau nei iki šiol prioretizuoti didelių įmonių skatinimą ir vystymą inovacijų ekosistemas aplink jas • Vystyti struktūruoto bendradarbiavimo mechanizmus tarp pramonės ir mokslo įstaigų • Poreikis plėstis į technologines nišas, kuriose galime būti konkurencingi globaliai
Vystomos technologijos	• Poreikis prioretizuoti sritis su egzistuojančiomis kompetencijomis, tarptautiniu potencialu ir galimybe kurti APV produktus : lazeriai, fotonika, precizinė optika, elektronika, lustų projektavimas ir pakavimas, daiktų internetas, robotika, kompiuterinė rega. • Fokusuotis į neišnaudotas technologines nišas, kurios atlieptų esamų kompetencijų horizontalią ir / ar vertikalią integraciją • Stiprinti vėlesnių TPL (6-9) finansavimą • Pradėti nuosekliai diegti DI sprendimus
Technologijų ir inovacijų diegimas	• Poreikis sąlygoms įmonėms išbandyti technologijas prieš investuojant. Taip pat kurti demonstracinę infrastruktūrą (testavimo laboratorijas, t.t.) • Skatinti transformaciją naudojant geruosius pavyzdžius • Pradėti nuosekliai taikyti DI sprendimus
Patentavimas ir licencijavimas	• Bendrai ekosistemoje matoma didesnį nauda iš komercinės paslapties negu patento • Įmonės patentuoja tik išskirtiniais atvejais • Matomas didesnis potencialas tose nišose, kuriose jau yra patentuojama

2.3. Atsižvelgiant į valdymo grupės susitikimo metu pateiktas pastabas, patikslinamos ir papildomos II diskusijų dalies įžvalgos:

Tematikos	Pagrindinės įžvalgos
Kompetencijos ir žmogiškasis kapitalas	• Išryškintas poreikis stiprinti ankstyvą technologinį ugdymą mokyklose • Stiprinti talentų rengimo, persikvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo grandines (reskilling/upskilling) • Plėsti praktinio ugdymo ir pameistrystės programas įmonėse • Didinti Lietuvos studentų ir jaunųjų specialistų pritraukimą į inžinerinių technologijų kryptis • Skatinti talentų ir ekspertų pritraukimą ir išlaikymą
Finansavimas	• Poreikis finansavimo priemonių administravimo greitinimui • „Lump sum“ principu paremtas finansavimas, kuris vertinamas pagal rezultatus • Investicijų koncentravimas prioritetinėms sritims • Matomas eksperimentinės plėtos finansavimo disbalansas tarp mokslo įstaigų ir įmonių
Reguliacinė aplinka	• Poreikis mažinti perteklinius reikalavimus, trumpinti vertinimo terminus ir nuoseklesniam sprendimų priėmimui MTEPI, eksporto licencijavimo, dvejopo panaudojimo srityse • Fragmentuotas sprendimų priėmimas tarp institucijų

	• Išvelgiamas konsultavimo trūkumas reguliaciniais klausimais
Bendradarbiavimas ekosistemoje	• Pastebimas fragmentuotas verslo ir mokslo bendradarbiavimas • Skirtingi „pagrindiniai veiklos rodikliai“ tarp universitetų (publikacijos) ir verslo (problemų sprendimas) • Poreikis bendradarbiavimo stiprinimui per taikomuosius projektus, bendras pilotines linijas ir technologijų validavimą • Poreikis stiprinti koordinuotą atstovavimą Europos Sąjungos lygmeniu, sutelkiant kompetentingą darbo grupę, prioritetinių sričių atstovavimui

Tolimesni kelrodžio rengimo žingsniai:

- Papildyti darbo grupės išvadas kiekybiniais duomenimis (MTEP investicijų, eksporto, produktyvumo, užimtumo ir kitais rodikliais), siekiant pagrįsti ir išplėsti interviu metu surinktas išvalgas, bei atliepti darbo grupės dalyvių išsakytą poreikį platesnei empirinei analizei.
- Analizuoti regioninės pramonės įgalinimo galimybes per NZIA, CRMA ir IAA.
- Analizuoti gerąsias praktikas glaudesniui darbui su didelėmis įmonėmis skatinant jų rolę vystant vietos inovacijų ekosistemas.
- Nagrinėti poreikius ir galimybes platesniam Lietuvos inžinerinių technologijų ir pramonės ekosistemos įsitraukimui į tarptautines vertės grandines.
- Formuoti pirmines inžinerinių technologijų plėtros ir pramonės transformacijos rekomendacijas, pagal išnagrinėtas tematinės sritis.

2.4. Kitas valdymo grupės susitikimas būtų 2026 IV ketvirtį, kurio metu aptarsime tolimesnę kelrodžio rengimo proceso eigą ir išgryninsime kelrodžio tikslų rezultatus.

Darbo grupės vadovas

Justinas Didika